

ΤΟ ΣΕΓΗΛΑΙΟΝ ΧΑΒΑΡΑ

Ιωάννου Πετροχελού

Το σπηλαιον τούτο κείται ἐπὶ τῆς δυτικῆς πλευρᾶς τοῦ ὄφεων ματος 110 μ. τοῦ ὄποιον εὑρίσκεται πρός Δ. τῆς Παναγίας θέτι εἰς Β.Μ. 37° 50,8' καὶ Δ. μῆκος GR. 23° 50,7' καὶ εἰς ὄφδμετρον 50 πεζῶν κετερων. Αποτελεῖται ὑπὸ σβοτημα οολοειδῶν κοιλιμότων συγκειτυντινῶν πετερῶν, πέτρα των, πέτρα οἵχουν διενοιγεῖ εἰς διασταρώσεις διαιλόσεων τοῦ κατωτέρου μαρμάρου τῆς Αττικῆς, ἐν συνεύσφραγμῷ μὲν τέσσερες εἰς πετεράς του. Τοῦ ὀλικοῦ του μῆκος εἶναι 20 μ. τοῦ γένους του 9 μ.

Το σπηλαιον καρδία ἔιτος τῆς χρεκτηριστικῆς μηχανογλυφικῆς ὕψεως του ἔχει καὶ λιμετήριον λιμετικήν θληγήν, ἡ ὅποια είναι δύο εἰςθνετομπτυγής καὶ τριθύρης. Η πρώτη παρουσιάζεται μὲν πορόδος σταλαγμητοπλακωτινής καὶ ἐπικαλύψτας. Η σταλαριμίτική εἰς τέχνην ἔχει τις 1/2 μ. εἶναι κεκλυμένη ὑπὸ χριστινῶν προσχήματος τοῦ ιεροῦ πολεού εἶναι ποτεθεψιένη ἢ ἐπικαλύψτική. Η τορνίτης θληγή εἶγατελογέτη.

Αἱ καρδίτιν ο πολυχύσεις ἐποτελοῦνται ὑπὸ δύο στρώσεις, μίαν κατωτέρην μὲν κελύη HELIX HELDREICHI (SCHÜTTERTI) ἐπροσδιορίσθεισαν καρδίαν, καὶ μίαν δινωτέρην, 15-20 ἑκ. πάχυσα, μὲν τά δυτά ὡς δύο λεβίαν, τετραεδρίς ζυλωδῶν ουδὲν καὶ διέντας HELES HELES (LINEUS). Τοῦτο τρίμιστα γωνίονται σανδεῖς διεκρινόστας διστικής.

* Εντός του σπηλαιον ὑπέρηχων ἐπίσης ἐποτέσσεις γουνανδεῖς τοῦ φύλους V καὶ VI, καὶ πέρι πλαστικῶν κυτίων νυκτερίδων· καὶ προστέτουν, διέδυναν σπερτισμένα. Γαύτη Κάρας μετεπέβησεν ἐκεῖ διάτο. Τοῦ ιηλιαστικοῦ, πετερῶν διαλίτεκος, διέτε πρόσφατα διοχυρίστα τ. δέης εὐθέτησεν εἰς τέχνην προηλέτερον σημεῖον.

* Εντός του σπηλαιον ζεῦν ἐπίσης νυκτερίδες, νυκτοβίαι λεπιδόπτερα καὶ κατά τοῦ θέρος, κατά τὴν εἴσοδον, κοιλάδα λίττας. Τέλος, εὐρέθησεν τεμέχια πηλίνων χονδροειδῶν γρίζεων.

Αἱ ἐν τῷ σπηλαίῳ γεννήσειναι κλιματο-οὐρολογικαὶ παρατηρήσεις κατέ τὴν I Μαρτίου 1953 έγουνσιν ὡς ἐξῆς :

Θερμοκρασία έξωτερικού αέρος 8° C.

" Έντος θαλάμου II (δάπεδον) 9° C.

" " 2 μ. υψηλότερον II, 5° C.

" III γενικώς 18° C.

Ρεῦμα αέρος υπάρχει μεταξύ I και II θαλάμων ἐκ τοῦ πρώτου εἰς τὸν δεύτερον.

Ελάχιστα σταγόνες οὐδατος πάπτουν ἐκ τῆς θροφής τοῦ IV θαλάμου μετά συνεχεῖς βροχεράς ήμέρας καὶ υπό υροχήν (παρογή ἐκ τῶν τριῶν ζωηροτέρων σταλακτιτῶν 30 κ.μ. κατ' αραν). Τόδι ύδωρ τῶν σταλακτιτῶν ἔχει στερεόν υπόλειμα 0,52 ο/οο καὶ P 7,2. Μετά μεκράν παραμιοῦντας τέλος ἐν τῷ σπηλαίῳ ή μακρονή γίνεται δύσκολος.

Η διάνοιξις τοῦ σπηλαίου Χαρ' ρα εἶναι βεταπτιογενής διάδικτη εἰς υψηλοτέραν στάδιμην τῆς εισόδου του ἐν τῇ περιοχῇ υπέρχουσι τριτογενεῖς στρώσεις. Εγένετο διάστημα πλημμυροδιαβρώσεως (EROSION FORCE) ἢ ὅποιας ίδιως υπεξιημένη διέπει τῆς συγκρατήσεως τῆς ροῆς τῶν ἐκ-B. οὐδέτων υπό δύναμιν μαρμάρου ὃποῖς ἔργασε πλλοτες τῆν πρὸ τοῦ σπηλαίου μικρέν μέγατα ή μέρος τι παθεῖ τῆς εισόδου. Τούτο διμηπεριδίνεται ἐκ τῆς τοχυτῆς μηχανοστατικού διεργατικού πετρώματος τοῦ σπηλαίου συνεπείᾳ πλλοχέρου πεταμού. Η πλημμυροστρόδεις ἐγένετο δρυότερον, ίδιως κατά τὴν τελευταῖαν πρὸ τῆς ζητηρίας τῆς τριτογενεῖς στρώσεως. Η υπόθεσις αὕτη εἶναι πιθανή διάδικτη ή τελεσταία δυνατητή τῆς ένεργείας τοῦ σπηλαίου ἔργοντας ἐκ τῆς σημερινῆς ελάσσου του, ὡς δεικνύει ἡ πλειστή τῶν χωριστῶν προσχύσεων.

Στέλνεται κατέντη τὴν δύντην ἐποχήν ή νεωτέραν ἐκλείσθησαν καὶ αἱ εἰς τὰ διηγέλη τοῦ σπηλαίου υπάρχουσαι σχισματος πετρώματος διάδικτοι διοδῶν υλης. Συνεκα τοῦ πλειστίατος τούτου τῶν σχισμῶν διατηρεῖται σημερινὸν δικίνητον μέρος ήδηρος ἐν τῷ σπηλαίῳ.

Η διατήρησις ένεπδησμού τῆς μηχανογλυσυνῆς δύνεται εἰς τὴν διπλοτομον παύσειν τῆς ένεργείας τοῦ σπηλαίου εθθός μετά τῆς πρώτης διένοιξιν.

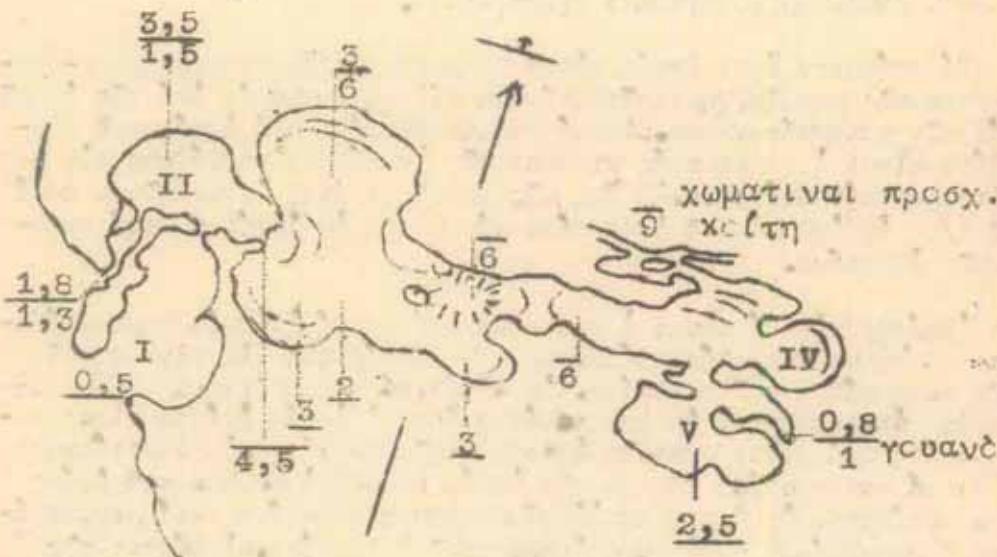
Αλληλητή διενεται θανασικαροί ἐν τῷ σπηλαίῳ ἔγιναν πιθανῶς διπλού δραχαιοκατεψίλων αἰδητοί σπάσσειν σπηλαειοι λιμνατικής πλάκας ίδιως ἐμπλεύσοντες αἰδητές ὡς πλάκας τέρην.

Ιδιαίτερως έντυπωσιωιής ἐντός τοῦ σπηλαίου Χαράρα εἶναι ή παρέταξις τῶν σταλακτιτοστελαγμάτων ἐντός τοῦ κεντρικοῦ θαλάμου

καὶ εἰς τὸν βρέτον ὑψηλὸν θόλον του· Ὁ τελευταῖος ἐάν φωτισθῇ γίνεται ἀληγίνα φαντασμαγορικός.

Ο προσδιορισμὸς τῶν ἐν τῷ σπηλαῖῳ ζωικῶν ὑπολειμμάτων ἔγενετο παρὰ τοῦ καὶ Χατζησαράντου, καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Αἰγαίου τῷ εἴδεντι τοῦ γεωλόγου κ. Η. Παρασκευαΐδη.

Περὶ τοῦ ἀνωτέρω σπηλαίου ἡσχολήῃ καὶ ἡ Σπηλαιολογικὴ Ομὸς τοῦ Ε.Ο.Σ. ἡ σχετικὴ ὅμως δημοσίευσις τοῦ Τμῆματος (Ι. Σαντοριναῖον. Σπηλαιολογικές ἔρευνες Σ.Ο. τοῦ Ε.Ο.Σ. εἰς "ΒΟΥΚΟ" 1946 σελ. 101) διαλαμβάνει μένον περιληπτικός ἐντυπώσεις.

Κάτεγις σπηλαίου Χαβάρα
Κλίμαξ 1:200